

İmadəddin Nəsiminin farsca
Divanından sətri tərcümələr

Əgər bəqanı tələb edirsənsə, əvvəlcə fənanı tələb et.
Mütləq fənanın içərisində bəqanın eynini tələb et.

Əgər Musa kimi könül Turunda görüş tələb edirsənsə,
batin gözünü aç və Haqdan görüş tələb et.

Əgər Onu itirmisənsə, rahat olma və axtar.
Az de ki, (Onu) harada axtarım, get, (Onu) hər yerdə tələb et.

Ey riyakar zahid, Quranın bəyanı gəldi.
Öz cövhərini göstər, qiymət və dəyər tələb et.

Əgər səndə eşq dərdi varsa və eşq dərdi əhlindənsənsə,
həmişə dərman üçün Onun dərmini tələb et.

Dedim ki, qərib könlüm eşq məhəlləsində itdi.
(Yarın) saçı eşidib dedi ki, (onu) bizim tələmizdə tələb et (axtar).

(Yarın) sənə üzünü göstərməsi üçün güzgü (könül) saf olmalıdır.
Güzgünü cilala, yəni səfa tələb et.

Burada əkmək üçün vəfa toxumu tələb et.
Çünki burada nə əksən, sabah orada biçəcəksən.

Ey könül, ehtiyacsızlıq (fəqr) mülkündə sultan dilənçidir,
dilənçi isə sultanlığa və əmirliyə malikdir, tələb et.

Əgər əlin, ayağın, qulağın, gözün və dilin yoxdursa,
qulaqsız və gözsüz axtar, əlsiz və ayaqsız tələb et.

Ey pərişan (könül), əgər Onun saçından (ətir daşıyan) bir meh istəyirsənsə,
Onun sünbülünün (telinin) qıvrımında xəta yolu tələb et.

Nəsiminin nəfəsində Nəiminin nəfəsinin ətri var.
O bu nəfəsi o dəm daşıyırdı, indi (bu nəfəsi) bizdən tələb et.

Sübh üfüqdən üzünü göstərdi, camı dövrə gətir
və şərabi xıltına qədər içən bu rindin başından qəm qubarını dəf et.

Ey xəlvətə çekilən sufi, rindlərdən bir kasa al.
Nə vaxta qədər (öz) başının qazanında xam xülya bişirəcəksən?

Zamanı fəvtə vermə, bu günü fürsət bil,
dövrənin ədalətsizliyini gör, zamanla savaşı tərk et.

Ey zərgər çərx, mənim torpağımı qızıla döndər ki, ondan bir cam düzəltsinlər.
Ola ki, dodağım o şirin ləldən (dodaqdan) kam ala.

Bu gün adım dünyada oruc tutan və dindar kimi bilinir.
Bu ad-san yükünü sabah məhşərə necə aparacağam?

Nə vaxta qədər sinənin altında bütxana əməldən dəm vuracaqsan?
Ey daim səcdə və ibadət edən, amma bütlərə.

Ey səba, əgər Onu bir gecə məclisdə şam kimi bir dəfə tapsan,
könlünü itirmiş bu aşiqdən dilbəre bu xəbəri söylə ki,

Ey saçının gecəsindən ayrı pərişan hala düşmüş günümü qara edən,
bir gecə belə sənin çöhrənin sübhü ilə axşamımı gündüz edə bilmərəm.

Ey sabahla qürrələnən, mənə huri dəvəti etmə,
çünki mən bu gün gümüş bədənli sevgili əldə etmişəm.

Ey yolkəsən saçı və xalı ilə can və könül quşunu ovlayan!
pəh, bu dəni və o tələni nə gözəl qurmusan?

O əlif kimi qəddən ayrı qamətım qəmdən bir lama döndü.
O əliflə bu lamın birləşdiyi gecəni nə vaxt görəcəyəm?

Nəsiminin torpağı əzəldə şərəblə qarışmışdır.
Ey ayüzlü saqi, o atəş rəngli suyu gətir.

Sənin gözün məni (hər) guşədən meyxanəyə çəkir,
Sənin zəncir kimi saçın məni divanə edir.

Meydən, camdan və qədəhdən əl çəkmişdim, lakin
sənin dodağın məni yenə piyaləyə tərəf aparır.

Sənin mey rəngli dodağının həvəsi ilə torpağa da dönsəm,
meyxanəyə olan rəğbətim bir zərrə belə azalmaz.

Sənin xalının dənini gördüyüm gün dedim ki,
sənin saçının tələsi məni bu dən ilə ovlayacaq.
Üzünü məndən gizlətmə, ey şam kimi çöhrəsinin şövqündən
məni bir şölə ilə pərvanə kimi yüz dəfə yandıran!

Məni darağın ağzı kimi yüz yerə paralasan da,
sənin qara saçının sevdasını tərk etmərəm.

Ey zahid, mənə şahiddən (canandan) və meydən tövbə etdirmə.
Çünki mənim sənin kimi əfsanə qəbul edən bir qulağım yoxdur.
Mən bütün ömrüm boyu meyxanədə rindlərlə söhbətdəyəm.
Ey xacə, mənim kaşanədə xəlvətə çəkilməyə meyylim yoxdur.

Dövrən mənim bədənimin tilsimini sındırsa da,
hələ bu viranə mənzildə xəzinələrim var.

Nə qədər ki, dünyada qiblədən və mehrabdan nişan var,
mənim üçün cananın üzündən başqa can qiblesi olmayacaq.

Nə qədər ki, Onun (Yarın) yolunun torpağından başımda şahlıq tacı var,
Nəsimi kimi tac və üzük sahibiyəm.

Sənin vüsalından ayrı cənnət və huri mənə əhlinə haramdır.
Buna görə də, təcəllaya müştəq olan kəsin məqsədi Sənə qovuşmaqdır.

Qiyamət günü qamətindən bir Tuba kölgəsi salsan,
cənnət əhli Tubanı (Sənin) kölgə(n)də əkərlər.

Camalın cənnətdə hər dəm bir ciltə göstərməsə,
aşiq könlünün yanğısı uca cənnəti cəhənnəmə döndərer.

Dünya qəmi və din fikri aşiqin qəlbinə sığışmaz.
Çünki din və dünya həvəsi üçün sevdəsiz bir baş gərəkdir.

Sənin üzünü görmək xəyalının qonaq olduğu mənzilə
dünya və axirət qəminin sığışması üçün yer olmaz.

İsada Sənin çöhrənin şamının nurundan bir işartı var idi.
İsaya bir məbud kimi pərəstiş edilməsinin mənası (səbəbi) budur.

Leyli çöhrəsinin Məcnunu məcnun (dəli) etdiyini eşitmişəm.
Sübhənallah, bu nə hüsndür ki, Leylini məcnun etdi?

Dünyanın sultanları, yəni Sənin qapındakı dilənçilər
Kəsrənin taxt-tacını xatirlərinə gətirməzlər.

Bir halda ki, Haqq-Taalanın Fəzlinin Nəsimi üzərində nəzəri var,
rəqibin cəfası, düşmənin tənəsinin zülmü boş şeydir.

Bədrəlmiş ay mənə günəş üz(lü bir gözəl)dən hekayə danışır.
Bu söhbət qəlb əhlinin canına sirayət edir.

Eşq şahı ürək şəhərini abad saxlayar, amma
Onun şövq ordusu vilayəti darmadağın edir.

Ağıla söykənərək (bununla) kifayətlənən səfeh
Onun eşqinin sirlərinə məhrəm ola bilməz.

Tikanın zülmündən nalə və şikayət edən bir bülbül
gül fəslinin şirinliyini nə bilir?

Ey könül, gözəllərin gözündən məst olmayan kəs müqəssirdir.
Eşqin darğası bu mənada onu cinayətkar hesab edər.

Nəsimi kimi (öz) Fəzli tərəfindən hidayət edilən kəs
Kəbədə, monastırda və sinaqoqda Haqq ilə birlikdədir.

Bizim ayüzlümüz hər nə deyirsə,
düz deyir. Bu ki aydın məsələdir!

Yar deyir ki, sərv əgər bizə aşiq deyilsə,
ayağı niyə gilə batıb?

(Yarın) sünbül (qıvrım saç) dedi ki, gözəllik mülkü mənimdir.
Əyri oturub düz danışır.

Dedim ki, ey könül, eşqdə bir dənə ol.
(Yarın) saçının haça olduğunu deyir.

(Yarın) qəmi könlümün qapısı önündə nə deyir?
“Kimsən?” (sualına) “Dostdur” deyir (cavab verir).

(Yarın) saçının qıvrımına müşk deyirəm,
“Bütün fikirlərin xətidir” deyir.

(Yarın) qaşı, gözü, saçı, üzü mənə
vüsal və görüş gününün gəldiyini deyir.

Mən (yara) “Belin hanı?” deyirəm,
O da (məne) “Belim hanı?!” deyir.

(Yarın) surətini kimdən soruşsam,
(onun) dünyanı göstərən cam olduğunu deyir.

Dilbərim (öz) çöhrəsinə bir anlıq qovuşmağın
hər iki aləm qiymətinə olduğunu deyir.

Onu mənə gözü ilə görən kəs
həqiqətdə (Onun) Tanrı olduğunu deyər.

(Yarın) can bəxş edən dodağı Nəsiminin
o gözlərdən məst olduğunu deyir.

Fars dilindən tərcümə edən: Məhəmməd Nuri

25 may 2019

WWW.KASPI.AZ